

Onderwerp

Subsidie ROC ten behoeve van taalonderwijs aan Oekraïners

Opsteller	Hanneke Roozendaal	Behandeldatum	25 maart 2025
Programma	Onderwijs	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	G. Visser		

Advies

1. In 2025 een subsidie van € 272.100,- te verlenen aan ROC Nijmegen voor het aanbod taalonderwijs aan Oekraïense ontheemden in het Rijk van Nijmegen.
2. Deze subsidie ten laste te brengen van het budget Volwasseneneducatie 2025 binnen het programma Onderwijs, productgroep Onderwijsbeleid en leerlingenzaken.

Aanleiding

In 2023 hebben alle gemeenten in Nederland die opvang voor ontheemden uit Oekraïne verzorgden Rijksmiddelen ontvangen voor onderwijs in de Nederlandse taal aan deze doelgroep.

Na een aanbestedingsprocedure heeft ROC Nijmegen in 2024 dit aanbod ontwikkeld en uitgevoerd voor alle in Nijmegen verblijvende Oekraïense volwassenen.

Voor 2025 heeft het Ministerie aanvullende middelen opgenomen in het reguliere budget vanuit de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) en daarbij de opdracht aan gemeenten gegeven hiervoor taaltrajecten aan te bieden aan Oekraïense ontheemden en arbeidsmigranten.

Relevante context

Nadat de oorlog in Oekraïne is begonnen en duizenden mensen zijn gevlucht, vangt het Rijk van Nijmegen ruim 1500 ontheemden op. Zij hebben onderdak gevonden bij particulieren en in de gemeentelijke opvanglocaties.

Vluchtelingen uit Oekraïne vallen onder de Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) en hebben daarom op een andere basis, en meer uitgebreide rechten bescherming in Nederland dan asielzoekers. Daardoor zijn zij ook niet inburgering plichtig en krijgen dan ook geen taalonderwijs aangeboden.

Inmiddels is duidelijk dat zij door de voortdurende oorlog voorlopig niet terug zullen keren naar hun vaderland. Daarnaast hebben velen al een baan gevonden en volgen hun kinderen Nederlands onderwijs. Daarmee nemen zij in toenemende mate deel aan de Nederlandse samenleving. Het beheersen van de grondbeginselen van de Nederlandse taal vergemakkelijkt hun integratie.

Beoogde impact

In het Rijk van Nijmegen verblijven sinds 3 jaar vele ontheemden uit Oekraïne die op hun eigen wijze deel willen en zullen nemen aan de samenleving: zij werken, ontspannen, doen een beroep op zorg en ondersteuning en hebben schoolgaande kinderen.

Met het aanbieden van taalonderwijs beogen wij hun integratie succesvol te laten verlopen. Daarnaast vergroot het hun baankansen wanneer zij de Nederlandse taal beheersen. Ook speelt taal een essentiële rol in de veiligheid op de werkvloer.

Met het verstrekken van de subsidie aan ROC Nijmegen voor het aanbieden van taalonderwijs aan Oekraïners sluiten we aan bij de ambitie 'Alle inwoners hebben gelijkwaardige participatiekansen en optimale ontwikkelingsmogelijkheden' en het doel 'Betere (digitale) geletterdheid en basisvaardigheden van volwassenen' uit de Doelenboom.

Argumenten

1.1 Het Rijk heeft de arbeidsmarktregio's opdracht gegeven om taalonderwijs aan Oekraïense ontheemden aan te bieden.

In het kader van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs werken alle arbeidsmarktregio's in Nederland aan de aanpak van laaggeletterdheid en het versterken van basisvaardigheden bij volwassenen. Iedere volwassene die het Nederlands onvoldoende beheerst en niet inburgeringsplichtig is, mag van dit aanbod gebruik maken. In het verlengde daarvan heeft het Rijk voor 2025 extra middelen beschikbaar gesteld met de expliciete opdracht zorg te dragen voor voldoende taalaanbod zodat ook Oekraïense ontheemden en arbeidsmigranten hieraan deel kunnen nemen. Met het verstrekken van deze subsidie voldoen wij aan die opdracht.

1.2 Beheersing van de Nederlandse taal is belangrijk voor een goede integratie.

Veel Oekraïense ontheemden verblijven al enkele jaren in het Rijk van Nijmegen en zullen naar verwachting ook nog wel een aantal jaren blijven. Zij maken gebruik van overheidsdiensten, nemen deel aan activiteiten en doen soms een beroep op de gezondheidszorg of andere hulpverlening. Volwassenen met kinderen hebben daarnaast te maken met contacten met het onderwijs. Wanneer zij voldoende Nederlands spreken vergemakkelijkt dit hun contacten en versterkt dit hun integratie in onze samenleving.

1.3 Beheersing van de Nederlandse taal vergroot de baankansen voor Oekraïense ontheemden.

Veel Oekraïners zijn inmiddels in Nederland aan het werk en voorzien op deze manier in hun eigen onderhoud. Het beheersen van de Nederlandse taal zorgt ervoor dat werknemers veilig hun werk kunnen doen omdat zij procedures en veiligheidsvoorschriften beter begrijpen. Daarnaast is de kans groter dat zij hun baan behouden en dat zij door kunnen groeien naar werk dat aansluit bij hun capaciteiten. Voor Oekraïense ontheemden die nog niet aan het werk zijn worden hun kansen op de arbeidsmarkt groter als zij de Nederlandse taal machtig zijn.

1.4 Investeren in taalonderwijs aan Oekraïners voorkomt dat deze groep in de toekomst een beroep doet op onderwijs bekostigd vanuit de WEB.

Volwassenen die niet inburgeringsplichtig zijn kunnen in Nederland altijd een beroep doen op Volwasseneducatie bekostigd vanuit de WEB. Die middelen zijn beperkt en het Rijk is voornemens om arbeidsmarktregio's een bezuiniging op te leggen. Door met deze eenmalige extra middelen te investeren in het taalniveau van zoveel mogelijk Oekraïense ontheemden in het Rijk van Nijmegen, voorkomen we dat we na 2025 een grote instroom in het reguliere aanbod hebben en daardoor de wachtlijsten oplopen.

Kanttelingen

Er zijn geen kanttekeningen.

Financiën

De gemeente Nijmegen ontvangt als contactgemeente voor de arbeidsmarktregio een jaarlijks budget vanuit het Rijk in het kader van de WEB. De hoogte hiervan wordt jaarlijks in het najaar bekend gemaakt via een beschikking vanuit het Rijk.

De beschikking die wij in november 2024 ontvingen voor uitvoering Educatie 2025 is substantieel hoger dan eerdere beschikkingen en bedraagt € 1.795.361,- . Hieruit hebben wij inmiddels een meerjarige subsidie toegekend aan ROC Nijmegen voor uitvoering van het reguliere aanbod volwasseneducatie, ter hoogte van € 1.406.140,- . Hierdoor is er voldoende ruimte binnen de begroting Volwasseneducatie om uitvoering te geven aan taalonderwijs aan Oekraïense ontheemden in het Rijk van Nijmegen.

De verleende subsidie worden gedekt uit het budget volwasseneducatie 2025 (E600103-002.44013)

Vervolg

Na vaststelling door het College ontvangt ROC Nijmegen de subsidiebeschikking. In de reguliere overleggen tussen gemeente Nijmegen en ROC Nijmegen zal de voortgang van het aanbod worden besproken. Aan het eind van de subsidieperiode ontvangen wij een eindrapportage.

Bijlage(n)

1. Beschikking taalaanbod Oekraïense ontheemden
2. Subsidieaanvraag taaltrajecten Oekrainers april 2025-versie A 02 feb 2025